

Styresak 059-2023

Årsrapport 2022 – Regional kompetansetjeneste for klinisk pasientsikkerhet

Saksbehandler: Pernille Aune
Dato dok: 14.06.2023
Møtedato: 21.06.2023
Vår ref: 2019/1149

Vedlegg (t): Årsrapport 2022 – Regional kompetansetjeneste for klinisk pasientsikkerhet

Innstilling til vedtak:

1. Styret tar saken til orientering.

Bakgrunn

Regional kompetansetjeneste for klinisk pasientsikkerhet (RKPS) ble etablert i 2012 og utgår fra Nordlandssykehuset HF ved seksjon for pasientsikkerhet. Kompetansetjenesten har en viktig funksjon som koordinator, tilrettelegger og kunnskapservvervelse for systematisk forbedrings- og pasientsikkerhetsarbeid, og ikke minst som arrangør for den årlige regionale pasientsikkerhetskonferansen. Forrige årsrapport ble behandlet i [styresak 056-2022](#). Vedlagt følger Årsrapport for regional kompetansetjeneste for klinisk pasientsikkerhet for 2022.

Direktørens vurdering:

For å lykkes med systematisk pasientsikkerhets- og kvalitetsforbedringsarbeid er samhandling, erfaringsutveksling og koordinering vesentlig. Læring på tvers mellom foretakene i helseregionen og andre helseregioner skapes ikke av seg selv. Et slikt arbeid er avhengig av drivende enheter, og Regional kompetansetjeneste for klinisk pasientsikkerhet har høyt fokus på nettopp dette. Styrking av pasientsikkerhet og kvalitet er et av hovedmålene for helseforetakene, samt et satsningsområde, både nasjonalt og lokalt¹.

Regional kompetansetjeneste bidrar stort på systemnivå ved å lære av pasientskader og uønskede hendelser, samt forbedre arbeidsprosesser og pasientforløp som reduserer risiko for ny pasientskade, men også bidra til en bedre arbeidshverdag for medarbeiderne i Helse Nord. Handlingsplanen² til kompetansetjenesten har blitt videreført frem til Helse Nord RHF's strategi for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet 2023 – 2027³ ble vedtatt i desember 2022. Våren 2023 er de regionale kompetansetjenestene under vurdering, det avventes derfor

---

¹ [Oppdragsdokument HN 2022](#)
[Nasjonale handlingsplan for pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring](#)

² [RL3382](#) Handlingsplan for Regional kompetansetjeneste for klinisk pasientsikkerhet (RKPS) 2019 – 2021

³ [Styresak 180-222](#) Helse Nord RHF's strategi for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet 2023-2027

ny handlingsplan og arbeidet kontinueres til annen avgjørelse tas. Direktøren ser fram til kompetansetjenestens videre bidrag inn i dette viktige arbeidet for våre helseforetak.

Året 2022 – oppsummert

Kontinuerlig forbedring

Regional kompetansetjeneste for klinisk pasientsikkerhet legger stor vekt på ansvarsområde kontinuerlig forbedring. Herunder kommer forbedringsutdanningen som i 2022 gjennomførte to kull i Bodø og Tromsø. Utdanning for forbedringsveileder har gjennomført kull 2 i Tromsø. Forbedringsutdanningen og utdanning for forbedringsveileder kan merke foretakenes økonomiske situasjon ved at det er mindre pågang på påmelding av kursene.

Kompetansetjenesten var også ansvarlig for to parallellsesjoner på den nasjonale pasientsikkerhetskonferansen hvor tema var forbedring for nybegynnere og for viderekomne. Regional kompetansetjeneste for klinisk pasientsikkerhet er tilgjengelig for å gi opplæring, støtte og veiledning til forbedringsarbeid i hele regionen. Vi holdt blant annet innlegg om kontinuerlig forbedring ved Norsk forum for smittevern i helsetjenesten. Det regionale arbeidet med legemiddelhåndtering kontinueres. I 2022 har de regionale prosedyrene for legemiddelsamstemming blitt oppdatert i forbindelse med DIPS Arena Medikasjon.

Helse Nords pasientsikkerhetskonferanse

Årets regionale pasientsikkerhetskonferanse ble arrangert 15. og 16. februar i Tromsø. Tema i 2022 var «Hvordan lære av det som går bra – Safety II». Hovedbudskapet for Safety II er å i tillegg til å lære av uhell og skader, også lære av det som fungerer godt. Et svært viktig formål for konferansen er regional nettverksbygging og erfaringsutveksling på tvers mellom foretakene, i tillegg til nivåene innenfor virksomhetene. Hovedforedragsholder Adrian Plunkett fra Birmingham presenterte erfaringer fra deres arbeid med organisasjonen «Learning from Excellence». Metoden har gitt inspirasjon, og spredt seg til sykehus også i Norge, f.eks. gjennom «Råbra»-konseptet. Evalueringen⁴ viser at deltakerne er veldig fornøyd med konferansens tema og form. Tilbakemeldingene viser at deltakerne er svært fornøyd med de ulike innlegg, spesielt trekkes fram Roger Finjords motivasjonsforedrag og «Råbra»-prosjektet. Årets konferanse nådde ut til 735 deltakere spredd over hele regionen, hvorav 1/3 ikke hadde deltatt ved tidligere konferanser. Ca. 40% av deltakerne har gitt skriftlige tilbakemelding, disse er svært positive.

Gransking av pasientskader og uønskede hendelser

Regional kompetansetjeneste for klinisk pasientsikkerhet fortsetter samarbeidet med Helse Nord RHF i videreutvikling av elektronisk portal for gransking av GTT. I 2022 har kompetansetjenesten jobbet for å gjøre den kjent ved å gi opplæring og presentere rapportløsningen til GTT-team og ledere på ulike nivå. Det er også blitt gitt opplæring og veiledning til alle GTT-teamene i regionen, og sørger for oppdatering av opplæringsmateriell. For 1. og 2. tertial 2022, viser granskingen at pasientskader i Helse Nord samlet ligger over måltallet i oppdragsdokumentet som angir at andelen innleggelses med minst en pasientskade ikke skal overstige 10 %. Resultat etter granskingen for 1. og 2. tertial 2022 viser en skaderate på 13 %.

Under pandemien ble det gjennomført få hendelsesanalyser og gjennomganger. I tillegg ble Helsedirektoratets opplæringsprogram for analyseledere blitt satt på vent. Den nasjonale opplæringen er nå kommet i gang, og flere i Helse Nord har deltatt på kurset. Planleggingen med å etablere felles prosedyrer og opplæring for foretaket ble gjenopptatt.

---

⁴ [Styresak 028-2022](#) Erfaringsrapport fra den regionale pasientsikkerhetskonferansen 2022

Kompetansetjenesten arrangerer jevnlig regionale nettverksmøter hvor aktuelle saker og gjennomganger blir presentert og diskutert.

Simulering og ferdighetstrening

Etter pandemien har det vært stor etterspørsel i regionen for å få utdannet flere proACT⁵-instruktører. Høsten 2022 har det vært gjennomført instruktørkurs ved Nordlandssykehuset og Finnmarkssykehuset. Både Finnmarkssykehuset og Helgelandssykehuset har nå fått utdannet egne hovedinstruktører i proACT. En hovedinstruktør har nok erfaring og kompetanse til å utdanne egne instruktører.

---

⁵ ProACT er et undervisningskonsept som retter seg mot alle ansatte i pasientnært arbeid. Her anvendes samme metodikk og verktøy som nasjonal faglige råd [«tidlig oppdagelse og rask respons av forverret somatisk tilstand»](#)

NORDLANDSSYKEHUSET
Regional kompetansetjeneste
for klinisk pasientsikkerhet

2022

Årsrapport

Regional kompetansetjeneste for klinisk pasientsikkerhet 2022

Regional kompetansetjeneste for klinisk pasientsikkerhet (RKPS) ble etablert i Nordlandssykehuset HF i 2012. Kompetansetjenestens hovedoppgave er å bistå til systematisk deling av kunnskap og erfaring i pasientsikkerhetsarbeidet på tvers av foretaksgrensene. Pasientsikkerhet handler om å forhindre uønskede hendelser og pasientskader som et resultat av helsetjenestens behandling. Pasientsikkerhet handler også om å lære av disse hendelser for å forebygge at de gjentar seg, og forbedre systemene våre. Foretakenes kliniske fagmiljø og ledelse er tjenestens viktigste målgruppe.

2

Tjenestens innhold¹

Den regionale kompetansetjenesten for klinisk pasientsikkerhet ble opprettet for å:

- Samle gode, formålstjenlige verktøy (herunder om implementering og kultur) på feltet og gjøre dem tilgjengelig for alle foretak.
- Systematisk dokumentasjon av behov for kunnskap og kompetanse blant ledere og frontlinjepersonell
- Bistå foretakene i utvikling og evaluering av egne pasientsikkerhetsverktøy
- Drive egen forskning samt etablere nettverk og samarbeid med andre nasjonale og internasjonale forskningsmiljø på feltet.

Organisering

Kompetansetjenesten utgår fra Seksjon for pasientsikkerhet i Fagavdelingen ved Nordlandssykehuset. Kompetansetjenesten er en støttende funksjon for medarbeideren i å ivareta pasientsikkerhet, forebygging av skader og kvalitetsforbedring.

Regional kompetansetjeneste for klinisk pasientsikkerhet deler opp ansvarsområdene slik:

- Kontinuerlig forbedring
- Helse Nords pasientsikkerhetskonferanse
- Gransking av pasientskader og uønskede hendelser
- Simulering og ferdighetstrening

Seksjonen og kompetansetjenesten har i løpet av våren 2022 vært igjennom en omstillingsprosess hvor det ble redusert antall årsverk fra 9,9 årsverk fordelt på 10 personer til 8,5 årsverk fordelt på 9 personer. Prosessen har hatt fokus på å ivareta ansatte og prosessen har også blitt gjennomgått i KVAM møte. I september 2022 fikk seksjonen og kompetansetjenesten ny leder.

Starten av 2022 var fortsatt preget av pandemi og nedstenging av samfunnet. Dette førte blant annet til at Helse Nords pasientsikkerhetskonferanse ble digital, og første halvåret har det vært begrenset med kurs og nettverksamlinger.

---

¹ [Helse Nords kvalitetsstrategi 2016 – 2020](#) 3.3.1 Regional kompetansetjeneste for klinisk pasientsikkerhet

Personalressurser Regional kompetansetjeneste for klinisk pasientsikkerhet i 2022

<i>Stilling/bakgrunn</i>	<i>Navn</i>	<i>Stillingsbrøk</i>
Rådgiver/Sykepleier	Ina Bjerknesli	100%
Rådgiver/ intensivsykepleier	Aina Swensson	100%
Rådgiver/Intensivsykepleier	Ann-Kristin Guldvog	50 % (vikariat avsluttet 31.12.22) 50 % SIM-koordinator
Spesialsykepleier	Kjetil Nilsen	50 % HLR-koordinator NSLH, 50 % SIM-koordinator
Rådgiver/Sykepleier	Linda Djupos	100%
Seksjonsleder/Siv.ing samfunnsikkerhet	Beate Karlsen	100% Avsluttet sin stilling 30.06.22
Rådgiver/ Spesialsykepleier	Berit Enoksen	100%
Konsulent/ Helsesekretær	Tove Anita Pedersen	50%
LIS Medisin	Stig Haugset Nymo	20% Avsluttet sin stilling 31.08.2022
Overlege Nevrologi	Ida Bakke	50% fra september
Overlege lungemedisin	Christian von Plessen	10 % Avsluttet sin stilling 30.09.22
Provisorfarmasøyt	Kristin Larssen	Ansatt i SANO, bistår RKPS med ansvarsområde legemiddelhåndtering
Seksjonsleder / Sykepleier	Pernille Aune	Nytilsatt 15.09.22

3

Forskningsprosjekter

Marianne Ask Torvik, Nordlandssykehuset HF (Ph.d. prosjekt)

Identifying patients at risk: how well does existing clinical prediction tools identify patients in need of intensified care

Prosjektperiode 2020-2023

Deltakende helseregion: HN

Prosjektleder og veiledere: Eirik H Ofstad, Stig Haugset Nymo og Ståle Haugset Nymo

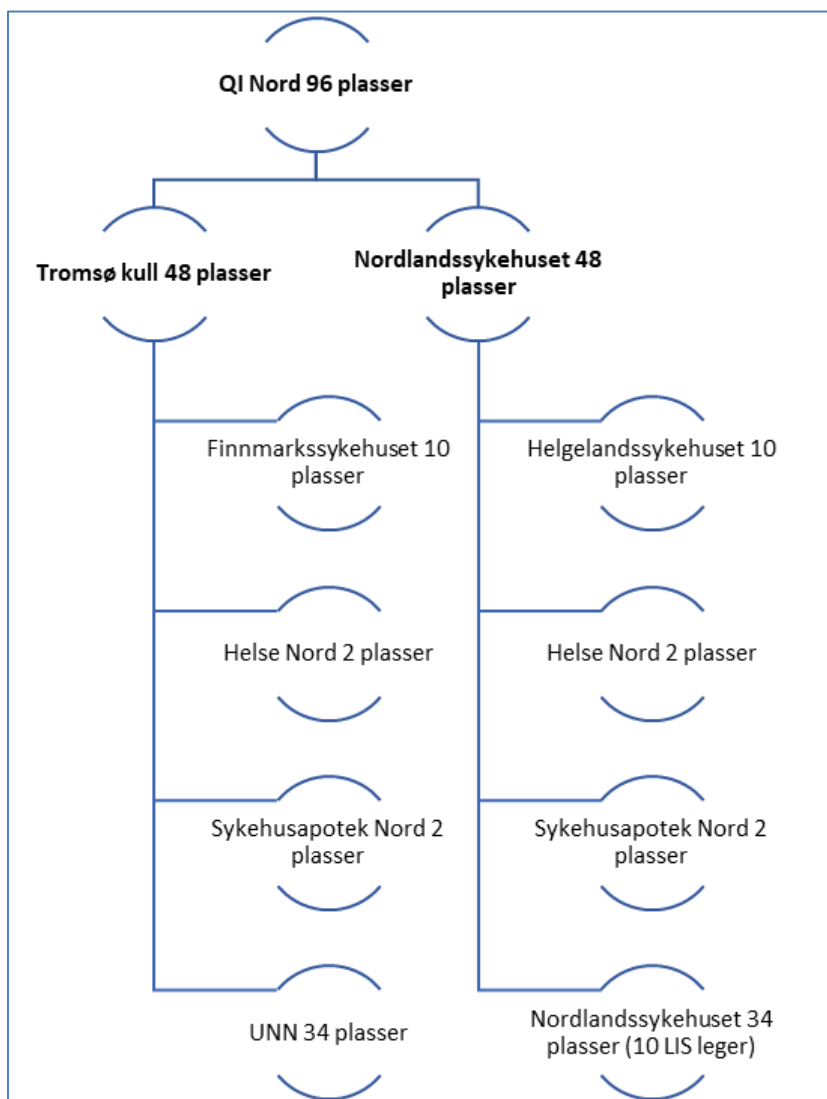

Kontinuerlig forbedring

Forbedringsutdanning QI Nord

Utdanningen skal gjøre deltakerne i stand til å sette i gang og lede forbedringsarbeid. Utdanningen er praktisk orientert, og for at deltakerne skal få erfaring med bruk av verktøy og metoder, legges det stor vekt på gjennomføring av forbedringsprosjekt i utdanningsperioden. Forbedringsprosjekter som er godt egnet, er for eksempel forbedring av eksisterende praksis, innføring av nye rutiner, tjenester eller behandlingsforløp. RKPS bistår ved behov i vurdering av om foreslåtte prosjekt er egnet til bruk i utdanningsperioden. Selve utdanningsprogrammet er laget av Nordlandssykehuset HF i samarbeid med Dr. Amar Shah fra East London Foundation Trust, som har lang erfaring med opplæringsprogram både ved Institute for health care improvement (IHI) og i egen organisasjon.

For hvert kull som arrangeres er det 96 plasser, og disse er fordelt på foretakene med lærested Tromsø eller Bodø. I løpet at 2022 ble to kull i Bodø og Tromsø gjennomført.

FIGUR 1: BESKRIVELSE AV DELTAGERPLASSER PÅ FORBEDRINGSUTDANNINGEN FORDELT PÅ HELSE NORDS FORETAK

I 2022 opplever vi at det er mindre pågang på søkere til forbedringsutdanningen. Finnmarkssykehuset har ingen søkere på kull 7 og 8 på grunn av reisestopp grunnet økonomi. Nordlandssykehuset fyller heller ikke plassene sine til kull 8. Det avgjøres derfor å avvente med oppstart av kull 9 til januar 2024. Fokus for 2023 vil være å gjennomføre kull 7 og 8, samt bistå foretakene ved å ivareta og følge opp utdannede forbedringsagenter og deres forbedringsprosjekter.

I forbindelse med forbedringsutdanningen, administrerer RKPS lisenser for Life QI, og gir tilgang og opplæring til deltakere i forbedringsutdanningen. Life QI er en nettbasert løsning som gir deltakerne flere nyttige verktøy i sitt forbedringsprosjekt, og som gir foretakene oversikt over deres pågående forbedringsprosjekter.

5

Utdanning for Forbedringsveiledere

Helse Nords utdanning av forbedringsveiledere startet i 2021. Arbeidet ledes av RKPS som samarbeider med Kontinuerlig Forbedring ved UNN om gjennomføring av utdanningen. Kurskomitéen har også med en universitetslektor som er undervisningsansvarlig for veiledningspedagogikk ved Nord Universitet som bidrar inn som faglig ressurs i Forbedringsveilederutdanningen. I 2022 ble det gjennomført utdanning av Forbedringsveileder kull 2. Samlingene ble holdt i Tromsø med 15 deltakere. Evalueringen etter kurset viste meget gode tilbakemeldinger fra deltakerne. Det er startet planlegging av kull 3 som vil arrangeres i Bodø med første samling i slutten av januar.

Nasjonal pasientsikkerhetskonferanse 2022

På den nasjonale pasientsikkerhetskonferansen i regi av Helsedirektoratet hadde RKPS ansvar for to parallellsesjoner. Dette innebar å utvikle og gjennomføre en workshop for nybegynnere og en for viderekommende med selvvalgt tema innen kontinuerlig forbedring. Forbedringsverksted for nybegynnere ble raskt fullbooket og 75 deltagere fikk en innføring i gangen i forbedring. På forbedringsverksted for viderekommende var tema veiledning, også en sesjon som vakte god interesse hos deltagere på konferansen.

Legemiddelsamstemming

I 2022 ble de regionale prosedyrene for legemiddelsamstemming oppdatert i forbindelse med oppdatering til DIPS Arena Medikasjon.

Før jul ble det samlet inn erfaring om legemiddelsamstemming i regionen til presentasjon for Regional nettverkssamling for kvalitet og pasientsikkerhet. Fokus for møtet var status og utfordringer i regionen. Det ble ikke arrangert et regionalt nettverksmøte i 2022.

RKPSs representanter for legemiddelhåndtering deltok på Rådslag om innhold på Helsedirektoratets digitale webinar Trygg legemiddelbruk som ble arrangert i forbindelse med pasientsikkerhetsdagen 2022.

Helse Nords pasientsikkerhetskonferanse

Den niende utgaven av Helse Nords pasientsikkerhetskonferanse ble gjennomført heldigitalt over to dager 15. og 16. februar i Tromsø. Også for denne konferansen, startet planleggingsarbeidet for en fysisk konferanse, men grunnet usikkerhet med pandemiens situasjon, valgte man å gjennomføre denne digitalt.

Programkomiteen ledes av Regional kompetansetjeneste for klinisk pasientsikkerhet (RKPS) og settes sammen i samråd med Helse Nord RHF. Alle sykehusforetak i Helse Nord og Regionalt Brukerutvalg var representert i programkomiteen ved oppstart konferansearbeidet.

Programkomiteen har hatt regelmessige møter, bidro til ideer og utarbeidet programmet, samt utført praktiske oppgaver i forkant og under konferansen.

I tillegg til programkomiteen ble det etablert en referansegruppe, med hovedmål å sikre at programmet var i henhold til konferansens formål, samt at innhold og format traff målgruppen og ivaretok deres behov. Følgende var invitert til å delta i referansegruppen: Brukerrepresentant (RBU), HR/personal Helse Nord, konserntillitsvalgt, konsernverneombud, representant fra kvalitetsavdelingen i Helse Nord, samt representant fra Finnmarkssykehuset, UNN, Helgelandssykehuset og sykehusapoteket.

Tema i 2022 var «Hvordan lære av det som går bra – Safety II». Hovedbudskapet for Safety II er å i tillegg til å lære av uhell og skader, også lære av det som fungerer godt. Et svært viktig formål for konferansen er regional nettverksbygging og erfaringsutveksling på tvers mellom foretakene, i tillegg til nivåene innenfor virksomhetene.

Konferansen ble ledet av en lokal konferansier, og ble både startet og avsluttet med samiske kulturelle innslag. Årets tema ble belyst gjennom faglige innlegg fra inn- og utland med eksempler fra simulering, psykisk helse og motivasjonsinnlegg. Hovedforedragsholder Adrian Plunkett fra Birmingham presenterte erfaringer fra deres arbeid med organisasjonen «Learning from Excellence». Metoden har gitt inspirasjon, og spredt seg til sykehus også i Norge, f.eks. gjennom «Råbra»-konseptet. Under konferansen fikk vi dette konseptet eksemplifisert gjennom en felles presentasjon av lokal og ekstern helseregion. Ungdomsrådene bidro med filmer og panelsamtale på scenen.

Det ble vekslet mellom foredrag live fra studio, i opptak, intervjuer og filmer. Heldigitale gjennomføringer har ført til mer arbeid i forkant og under konferansen. Underveis har vi fått god hjelp fra kommunikasjonsavdelingene i helseforetakene og Helse Nord RHF. Fast innslag var også visning av helseforetakenes egne forbedringsprosjekt. Disse ble representert gjennom filmvisning, og introdusert av foretaksdirektørene.

Evalueringen viser at deltakerne er veldig fornøyd med konferansens tema og form. Tilbakemeldingene viser at deltakerne er svært fornøyd med de ulike innlegg, spesielt trekkes fram Roger Finjords motivasjonsforedrag og «Råbra»-prosjektet.

I 2021 ble konferansen for første gang gjennomført digitalt. Dette førte til at konferansens foredrag nådde ut til svært mange. Med utgangspunkt i at det digitale formatet bidro til flere deltakere, men også et ønske om nettverksbygging og erfaringsutveksling mellom mennesker, ble årets konferanse planlagt som en hybrid variant. Det vil si full digital og fysisk løsning for foredrag, og kun fysisk

deltakelse ved parallellsessjoner. Med økende smittesituasjon og nasjonal innstramming av tiltak for koronasituasjonen, ble konferansen gjort om til et rent digitalt tilbud. Dette betydde en vesentlig endring i parallellsessjonene, fra fem retninger til tre. I tillegg til endring i fremføringen fra foredrag og gruppeoppgaver i fysisk form, måtte innleggene gjennomføres via Teams. Med omleggingen av parallellsessjonene ble konferansen dermed gjennomført digitalt over to dager for første gang.

Årets konferanse nådde ut til 735 deltakere spredd over hele regionen, hvorav 1/3 ikke hadde deltatt ved tidligere konferanser. Ca. 40% av deltakerne har gitt skriftlige tilbakemelding, disse er svært positive.

Et svært viktig formål for konferansen er regional nettverksbygging og erfaringsutveksling på tvers mellom foretakene, men også nivåene innenfor virksomhetene. Når planleggingen av konferansen 2022 startet ble det planlagt en hybrid konferanse. Det er avgjørende ved gjennomføring av digital konferanse at de teknologiske løsningene fungerer optimalt, noe som utløser behov for profesjonell bistand til lyd, bilde og teknisk gjennomføring. Dette gjør også at kostnadene til konferansen øker og det ble gitt lovnad for dekning av overskridelser for inntil 400 000 kr. Siden konferansen likevel ble heldigital ble det forholdt seg til det opprinnelige budsjettet.

Årets kollega i Helse Nord

Årets kollega i Helse Nord ble delt ut for første gang i forbindelse med konferansen i 2019, og prisutdelingen fortsetter. Vi ser at prisen bidrar positivt til å sette fokus på den enkelte medarbeiders betydning for arbeidsmiljøet. Prisen gir ansatte mulighet til å løfte fram kollegaer som bidrar positivt til det lokale arbeidsmiljøet og hele 26 forslag fra alle helseforetakene i Helse Nord ble sendt inn i forkant.

For fjerde år på rad, ble prisen for Årets Kollega utdelt. Under konferansen ble Knut Harald Eriksen, psykiatrisk sykepleier ved medisinsk sengepost, Finnmarksykehuset Kirkenes hedret med tittelen Årets kollega 2021. Overrekkelsen ble direkteoverført fra Finnmarksykehuset Kirkenes med Knut Langeland, seniorrådgiver i HR Helse Nord RHF digitalt til stede, samt flere nominerte og ledelsen ved medisinsk klinikk samlet i Kirkenes. Et godt samarbeid med kommunikasjonsavdelingen ved Kirkenes sykehus sørget for at vi fikk et overraskende og rørende øyeblikk.

Gransking av pasientskader og uønskede hendelser

Videreutvikling av GTT-portal og bruk av VA

Helse Nord RHF har i samarbeid med Nordlandssykehuset utviklet en elektronisk portal for gransking av GTT; Nordic Clinical Automatic Framework (NCAF), og en rapportløsning i Visual analytics (VA). RKPS bidrar jevnlig i arbeidet med å finne relevante oversikter og grafiske fremstillinger av skadepanoramaet.

Rapportløsningen i VA gjør mulig for det enkelte team og foretak å ha oversikt over utviklingen av antall pasientskader, skadetyper og alvorlighetsgrad. Den grafiske fremstillingen ble tilgjengelig i februar 2019. RKPS har jobbet for å gjøre den kjent ved å gi opplæring og presentere rapportløsningen til GTT-team og ledere på ulike nivå. For 1. og 2. tertial 2022, viser granskingen at pasientskader i Helse Nord samlet ligger over måltallet i oppdragsdokumentet som angir at andelen innleggelses med minst en pasientskade ikke skal overstige 10 %. Resultat etter granskingen for 1. og 2. tertial 2022 viser en skaderate på 13 %.

Kompetansetjenesten gir opplæring og veiledning til alle GTT-teamene i regionen, og sørger for oppdatering av opplæringsmaterieil i CAMPUS. Nye GTT-granskere får alltid innføring i NCAF og rapportløsning i tillegg til opplæring i GTT-metoden.

I 2022 har Helse Nord IKT flyttet dataene i NCAF til et nytt datamiljø, og RKPS har bidratt med testing og tilbakemelding i forbindelse med endringen. RKPS har også bidratt til å gjøre GTT-portalen tilgjengelig i de nye intranettsidene til alle foretak i Helse Nord. Kompetansetjenesten arrangerte GTT parallellsesjon på Helse Nord's pasientsikkerhetskonferanse, i tillegg til regionalt GTT høstseminar.

Deltakelse i nasjonalt prosjekt for videreutvikling av GTT-metoden

Helsedirektoratet har opprettet et nasjonalt forskningsprosjekt for videreutvikling av GTT-metoden og mulig utvikling av nasjonal kvalitetsindikator, prosjektet er finansiert av Forskningsrådet.

Helsedirektoratets arbeid var i 2020 forsinket på grunn av pandemisituasjonen, men det har vært større framdrift i 2021 og 2022. RKPS har aktivt bidratt til tilrettelegging og koordinering mellom deltakende foretak i Helse Nord og Helsedirektoratet.

Helse Nord er foreløpig det eneste region som har elektronisk løsning for GTT-gransking og rapportløsning, noe som er av stor interesse i det nasjonale prosjektet. RKPS har bidratt til at Helsedirektoratet i så stor grad som mulig kan benytte denne elektroniske løsningen til datainnsamling for prosjektet.

Hendelsesanalyser og Hendelsesgjennomganger

Under pandemien ble det gjennomført få hendelsesanalyser og gjennomganger. I tillegg ble Helsedirektoratets opplæringsprogram for analyseledere blitt satt på vent. Den nasjonale opplæringen er nå kommet i gang, og flere i Helse Nord har deltatt på kurset. Planleggingen med å etablere felles prosedyrer og opplæring for foretaket ble gjenopptatt. Kompetansetjenesten arrangerer jevnlig regionale nettverksmøter hvor aktuelle saker og gjennomganger blir presentert og diskutert.

Simulering og ferdighetstrening

I 2022 har RKPS to ansatte som samarbeider tett med Regional koordinerende enhet for helsefaglig simulering i Helse Nord (RegSim). 50% av deres stillingsprosent blir finansiert av RegSim. Det tette båndet mellom RKPS og RegSIM gjennom organisatorisk tilhørighet for simuleringskoordinatorene har hatt en positiv effekt på pasientsikkerhetsarbeidet, noe som blant annet kom til uttrykk gjennom innlemmelse av simulering som tema i Helse Nord's pasientsikkerhetskonferansen i 2022.

ProACT

Post-pandemi var det stor etterspørsel i regionen for å få utdannet flere proACT² instruktører, og hele regionen har nå fått utdannet både instruktører samt hovedinstruktører.

---

² ProACT er et undervisningskonsept som retter seg mot alle ansatte i pasientnært arbeid. Her anvendes samme metodikk og verktøy som nasjonal faglige råd [«tidlig oppdagelse og rask respons av forverret somatisk tilstand»](#)

En hovedinstruktør har nok erfaring og kompetanse til å utdanne egne instruktører lokalt. Hovedinstruktøren simulerer jevnlig og har gjerne et fasilitatorkurs á la TTT (Train the Trainer), BEST eller lignende kurs i tillegg til 2 dagers proACT instruktørkurs. Det blir da et bærekraftig selvgående opplæringskonsept. Disse foretakene benytter proACT kurskonsept, og har sertifisert hovedinstruktør:

- Finnmarkssykehuset
- Nordlandssykehuset
- Helgelandssykehuset

Det har kommet signaler fra RCP (Royal College of Physicians- eier av NEWS) om at det kommer en oppdatering til NEWS3 i 2023.

For 2023-24 vil det bli aktuelt å holde nettverkssamling for hovedinstruktørene, med oppdatering over til NEWS3 som kommer i 2023-24.

Videre arbeid for regional kompetansetjeneste for klinisk pasientsikkerhet

Handlingsplanen³ til RKPS gikk ut i 2021, denne planen har blitt videreført frem til Helse Nord RHF's strategi for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet 2023 – 2027⁴ ble vedtatt i desember 2022.

Videre arbeid som regional kompetansetjeneste baserer på det som fremgår i strategi for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet 2023 -2027.

RKPS skal fortsatt jobbe for kunnskapsdeling på tvers og nettverksbygging gjennom Helse Nords pasientsikkerhetskonferanse, regionale nettverk innen GTT, hendelsesanalyse og forbedringsagenter.

RKPS skal bistå foretakene ved å heve kompetanse innen kvalitetsforbedring gjennom undervisning og opplæring. Forbedringsutdanning Nord og forbedringsveileder kontinueres samtidig som det gis støtte og veiledning til forbedringsagenter og deres prosjekter. Forbedringsarbeid som blir gjort i foretakene skal også synliggjøres på tvers av foretakene.

RKPS skal gjøre det enklere å lære av uønskede pasienthendelser ved å videreutvikle GTT-metoden og NCAF-plattformen til å identifisere oppståtte og truende pasientskader. Ved å arrangere regionalt nettverk i hendelsesanalyse lærer vi på tvers om uønskede hendelser og hvilke tiltak som gjøres for å redusere risikoen for ny pasientskade.

De regionale kompetansetjenestene er i 2023 under vurdering, i prosjektet for Regionale funksjoner med særskilt finansiering. Det avventes derfor ny handlingsplan og arbeidet kontinueres frem til annen avgjørelse tas.

---

³ [RL3382](#) Handlingsplan for Regional kompetansetjeneste for klinisk pasientsikkerhet (RKPS) 2019 – 2021

⁴ [Styresak 180-222](#) Helse Nord RHF's strategi for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet 2023-2027